Patroni roku 2022 – Konopnicka, Wybicki, Rutkiewicz, Grzegorzewska

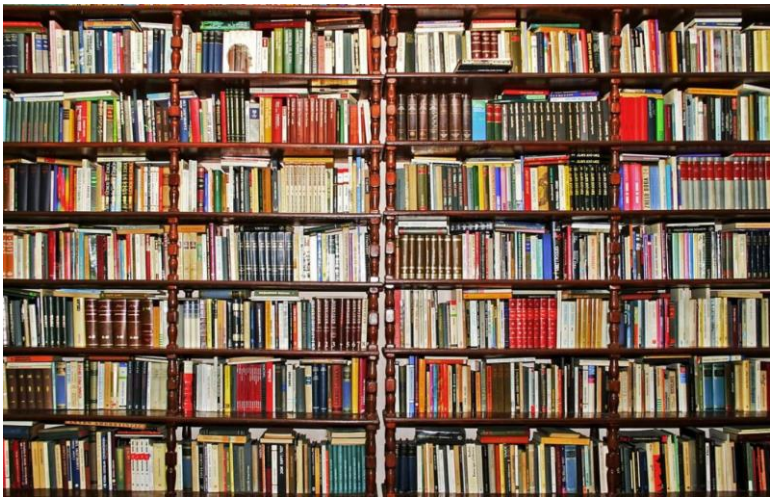

14 października2021r. Sejm ustanowił patronów roku 2022. Uhonorowani zostali: Maria Konopnicka, Józef Wybicki, Wanda Rutkiewicz i Maria Grzegorzewska.

Maria Konopnicka

Polska pisarka, poetka, tłumaczka i publicystka. W 2022 roku przypada 180. rocznica jej urodzin (23 maja 1842). Z tej okazji Sejm Rzeczypospolitej Polskiej postanowił uhonorować jedną z najwybitniejszych pisarek w historii, realistkę, twórczynię *Roty*.

W uchwale w sprawie ustanowienia roku 2022 rokiem Marii Konopnickiej przypomniano krótki biogram pisarki: Maria Konopnicka debiutowała w czasopiśmie „Kaliszanin” w 1870 roku, używając pseudonimu „Marko”. W 1881 roku wydała pierwszy tomik poezji. Redagowała pismo „Świt”, współpracowała z tygodnikiem „Bluszcz”, pisała nowele. Była honorową członkinią Towarzystwa Szkoły Ludowej. Na łamach m.in. „Kuriera Warszawskiego” zajmowała się krytyką literacką. Zasłynęła prozą i utworami skierowanymi do dzieci. W 1908 roku opublikowała *Rotę* – wiersz, który był jej protestem przeciw polityce germanizacji w zaborze pruskim. Za pomocą utworów protestowała przeciwko ustrojowi oraz niesprawiedliwości społecznej. Uczestniczyła w proteście przeciwko prześladowaniu dzieci polskich we Wrześni, akcji potępiającej represje władz pruskich. Walczyła

o prawa kobiet, o pomoc dla więźniów politycznych i kryminalnych.

- **Utwory Marii Konopnickiej dostępne online**

Józef Wybicki

Kolejnym patronem został Józef Rufin Wybicki, który napisał *Pieśń Legionów Polskich we Włoszech* będącą od 1927 roku polskim hymnem narodowym. W 2022 roku minie dokładnie 200 lat od jego Wybickiego, 275 lat od urodzin i 225 lat od powstania wspomnianej *Pieśni*.

W uchwale oddano hołd dokonaniom Wybickiego. Podkreślono również, że: karierę polityczną rozpoczął od udziału w elekcji królewskiej Stanisława Augusta Poniatowskiego w 1764 roku. Do historii przeszła jego protestacja zgłoszona w trakcie sejmu Repninowskiego w 1769 roku, która przez współczesnych uznawana jest za jedno z pierwszych działań konfederacji barskiej, do której Wybicki dołączył. Wielokrotnie był posłem na Sejm, jednak nie został wybrany na najważniejszy Sejm Wielki z 1788-1792 roku. Pomimo to brał udział w pracach nad wdrożeniem Konstytucji 3 maja jako przedstawiciel stanu mieszczańskiego. Po interwencji rosyjskiej i zwycięstwie targowiczan, wziął udział w tajnych przygotowaniach do wybuchu Insurekcji kościuszkowskiej. Po upadku Insurekcji wyjechał do Paryża, gdzie dzięki jego staraniom udało się uzyskać zgodę na utworzenie wojska polskiego u boku Francji.

Wanda Rutkiewicz

Trzecią uhonorowaną postacią jest Wanda Rutkiewicz. W 2022 roku upływa 30. rocznica śmierci Wandy Rutkiewicz-Błaszkiewicz, polskiej himalaistki światowej sławy. Zdobyła, jako trzecia kobieta na świecie i jako pierwsza osoba z Polski, szczyt Mount Everestu oraz jako pierwsza kobieta szczyt K2.

Maria Grzegorzewska

Do grona patronów roku 2022 dołącza Maria Grzegorzewska, twórczyni pedagogiki specjalnej w Polsce. Była też pedagogiem specjalnym, tyflopedagogiem, tyflopsychologiem. Działała społecznie. W uchwale przypomniano jej słowa „Piękne słowa tylko szkodę przynoszą, jeśli nie są poparte czynem, choćby próbą działania”.

W roku 2022 mija 100 lat od utworzenia Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, obecnie Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie, instytucji, która została założona przez prof. Marię Grzegorzewską.

Źródło: https://lustrobiblioteki.pl/

Źródło zdjęć: https://zwierciadlo.pl/